

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Nr. 1530.

Cerculariu,

Tuturor pt protopresbiteri și inspectori școlari în diecesa Aradului.

Legea 26. din 1893. a dispus ca dotația anuală a unui învățătoriu se fie de cel puțin 300 florini, pre lângă cortel și grădină.

„Regulamentul pentru organizarea învățământului în metropoliă“ a primit în sesiunea congresuală din 1895, se plinescă acest minimum, precum arătă la §. 45, și următorii.

Parochiile noastre, ca factorii susținători ai școlilor poporane confessionale, au satisfăcut legii în cea mai mare parte.

Totuși au ramas multe încă, cari de la sine n'au putut întregi minimul, și n'au cerut ajutorii nici de la stat, s'en că cererea li s'a respins din cutare defect. În favoarea acestora înaltul Ministeriu prolungește termenul, până la 1 Maiu an. cur. st. nou. Spre deplină orientare traducem mai la vale cerculariul ministerial cătră comitate, întreg, precum urmază:

II.

Copid. Ministrul reg. de cult și instrucția.
Nr. 7548. În cauza efectuiri articolului de lege 26 din 1893, ce privesce regularea dotațiunilor învățătoresci, am emis un cerculariu sub 12 August an. trec. Nr. 43.319 la care am capetat responsuri, ce m'au convins, că este încă foarte mare numărul acelor stațiuni învățătoresci, pentru cari susținătorii școlilor n'au asecurat încă minimul dotației dispus în §. 1. al dizei legi, și nici dela stat n'au cerut de ajutoriu acea sumă, ce se recerea pentru întregirea dotației, deși de repeți ori au fost provocați se cêră. Deci socot că a venit timpul se pășim a aplică, față cu acesti susținători de școle, tótă rigoarea legii, și adecă a dispune iniciul al doile din §. 9. al legii, ca respectivele autorități ale acelor

școli poporane, cari în termenul stabilit de lege (deci până la 25 sept. 1894) n'au asecurat minimul dotației din proprie putințe și nici suplinire dela stat n'au cerut, dar vreu se susțină mai departe școla confessională, — acele autorități și susținători de școlă se se considere cumcă s'ar fi invoit și ar fi asecurat minimul dotației; și dacă nu ar plăti acea dotație întru înțelesul §-lui 4 al legii, în fiecare lună séu în fie-care trimestru, anticipativ, atunci atât la gólba respectivului interesat cât și la o relația oficială, încassarea se va face pre calea administrației publice. În casual, că încassarea ar remănea fără rezultat, atunci se va purcede față cu confessiunea susținătorii de școlă conform dispusețiunilor din legea 38. dela 1868 §. 15 și respective din legea 28 dela 1876 §. 6. cu încunjurarea punctului 4 d-spre cele trii admonițiuni. Conscriptiunea dotațiilor învățătoresci s'a făcut pretotindenia, în fața locului după ordinațiunea de sub Nr. 29751 din 1893. deci comisiunile administrative comitatense sciu, cari stații au minimul și la cari cât mai lipsesce?

Articolul de lege VI. din 1876. §. 30 impune comisiilor administrative comitatense se priveghieze prin organele sale ca învățătorii se-și capete plata regulat.

Deci provoc pre comisia administrativă, se îndrume organele sale din cercuri, a-și câștigă convingere despre fie-care stația, la carea nu s'a asecurat minimul, respective acum se consideră de asemnat minimul de 300 fioreni — óre într'adevêr capetă învățătorii suma de 300 fl. în terminii indicați de § 4? și dacă susținătorii școlii ar întârđia cu plata, aceea s'o încasseze în fie-care cas, și dacă se recere, în continu pre calea administrativă. Dacă nu se pôte încassa, trebuie constatat casual după tótă forma.

Fac acea observația, că deși legea din cestiă în §. 9. respective §. 17. din ordinațiunea, ce pentru efectuiriacei legi s'a edat sub Nr. 10000 în 1894. — a pus termin pre 25 septembre 1894.

pentru cererile de ajutoriu dela stat, totuși luând în considerația că mulți susținători de școle, verosimil nu din voia lor au întârziat cu cererile, și multora li va fi greu se întregescă dela sine minimul, — deci prin acésta dechiar că sum aplecat se acord necesariul ajutoriu de stat la toate cererile ajustate cuviincios, câte mi se vor trimite până la 1. maiu a. c. (stilul nou) fiind acesta terminul ultim. Provoc pre comissia administrativă ca neamănat se incunoscințeze despre acésta pre susținătorii școlilor, și peste tot acésta ordinațiune a mea să se efeptuéscă cu punctualitate, érá despre rezultat se mi se facă report pre 1 Maiu a. c. Budapesta în 26 Februaru 1896. Wlassics m. p.

III.

În situațiunea critică, în care ne aflăm cu acele dintre școlile noastre, confessionali, la cari nu s'a putut completa minimul dotației învățătorești, după ce auctoritățile noastre bisericesti încă mai nainte, aflară de bine a recomanda acelor parochii, se céră ajutoriu dela stat: venim și prin acésta a repeți acea recomandare, mai ales că în casul, când acel ajutoriu nu ar pestrece 60 fl. anual, statul nu-și rezervă nici o influință particulară asupra școlii.

Deci fiind că terminul cel nou, adecă cel prolongit până la 1 Maiu an. cur. stilul nou, este fórte scurt, de aceea se recele ca pt. protopresbiteri și inspectori școlari se grăbéscă a da o revistă peste toate școlile ce li sunt submanuate, și unde până acuma nu li-a succes a obținé minimul dotațional, acolo se facă mai o încercare ér nesuccedând nici acea încercare, nu rămâne decât se îndemne parochiile a cere ajutoriu dela stat.

Cererile pentru ajutoriu au se fie adresate către innaltul Ministeriu, și provēdūt cu următoriele documinte:

1. preliminarul parochiei și al școlii,
2. document original despre plata învățătorului carele de present e în funcția, érá în cas dacă lipsece asemenea document, atunci parochia se dee o adeverință din partea sa, carea adeverință s'o întâréscă cu antistia comunală,
3. testimoniul de calificația al învățătorului aplicat la concernintea școlă,
4. testimoniul de serăciă al comunei bisericesci petițiunătorie, estradat de antistia comunală și vidiemat de pretor, — și în fine,
5. conscripțiunea pruncilor obligați la școla cotidiană, autenticată și de antistia comunală.

Cererile astfelu ajustate se ni se substérnă aici pre cale protopresbiterală, de unde le vom innainta noi la locurile competinți.

Din acest cerculariu trimitem fie-cărui pt. protopop și inspector școlariu, mai multe esemplare, pentru a distribui, îndată după primire, câte unul, și parochiilor cari nau minimul dotațiunii învățătorești,

pentru că la pertractarea cauzei, în fața locului, parochia se fie în câtva înformată.

Arad, 14 Martie 1896.

Ioan Meșianu, m. p.
Episcopul Aradului.

Raportul

oficiului protopopesc gr. or. rom. din Oradea-mare despre activitatea din 1895 către Sinodul protopopesc din 1896!

Venerat Sinod protopopesc!

Conform prescrielor Statutului organic, cu totă reverința prezentez Ven. Sinod următoriu răport, pe anul espirat 1895, despre starea protopresbiteratului Orădii-marî și anume:

A) Activitatea Oficiului protopopesc.

În decursul anului 1895 au intrat la acest oficiu protopopesc 1003 esibite, dintre cari s'au resoltvit 998 érá 5, au trecut pe anul curinte.

În anul trecut subsemnatul au visitat toate oficiile parochiale, bisericile și școlile.

Comitetul protopopesc au ținut trei ședințe, în care s'au resoltvit 9 cauze; Comitetul după sinodul din anul trecut au ținut 2 ședințe în care au esecutat conclusele sinodului.

Scaunul protopopesc au ținut 5 ședințe, în care saū pertractat și decis finalminte 7 cauze matrimoniale și 12 cauze administrative, de tot 19 cauze.

În fine tot aci se notéză, că preoțimea din acest tract au ținut o conferință unde saū luat dispușețiuni asupra ținutei ce au să observe preoții față de legile politico-bisericesci.

B) Date statistice bisericesci.

În protopopiatul orădii-marli să află 59 comune bisericesci, formând aceste 50 parochii, cu 172 filii. Aci se notéză cumcă în decursul anului trecut comuna filială Șumugiu saū făcut în matră.

În anul trecut s'au scris concurs pe șese parochii, dintre care în două nu saū putut efectui alegerea în lipsa de recurență. Așadară deplinite sunt 39 parochii, érá văcante 11, cari să administéză de către preoții din vecinătate.

Preoți hirotoniți sunt 41, dintre acestia 34. sunt parochii,

5 administratori parochiali și 2 capelani.

Dintre preoți sunt vēduvi 13. Numērul pruncilor preoților e 103.

În decursul anului trecut n'a răposat nici un preot.

S'au mutat din protopopiat în decursul anului un preot și în fine în decursul anului s'au hirotonit întru preot 1 cleric.

Caze în protopresbiteratul Orădii-marî sunt 5196 mai puține ca în anul trecut cu 66.

Familii sunt 6310 mai multe cu 95 ca în anul precedent. Numărul sufletelor e 15.707 bărbați și 15.399 femei de tot 31.106. Astfel în comparațiune cu anul precedent se arată un crescământ de 471 suflete.

În decursul anului trecut s'au născut 956 bărbați și 899 femei de tot 1855 dintre acestia din pat legiuit sunt 1687 érá ne legiuit: 168: În asemănare cu anul trecut în nașteri se află un scădemânt de 50.

Au răposat în decursul anului trecut 680 bărbați și 669 femei de toți 1349, dintre acestia de morțe naturală au răposat 1332, ucisă au fost 1, sinuciși 5 și răposăți din nenorocire 11, de tot 17. Comparându-se casurile de morțe, cu cele din anul precedent rezultă un crescământ de 70.

Morburi predominitoare în decursul anului trecut au fost difteritis și șcarlat, care au grăsat mai ales între prunci.

S'au mutat cu locuința 184. S'au aședat cu locuința în acest protopopiat 154 inși.

Au trecut la alta religieune 8 indiviși; érá din altă religieune au venit la noi 3.

Cununii au fost 238, dintre cari pure 188, mestecate 50.

Căsătorii încheiate numai înainte oficiantului civil au fost 5 dintre care pure 3 mestecate 2.

La cununii în comparațiune cu anul precedent se află un scădemânt de 62 de casuri.

Concubinate sunt 245 va se dăcă mai multe ca în anul precedent cu 7.

Numărul celor mărturisiți și împărășiți cu santele taîne este 4275 bărbați, 5519 femei de tot 9794.

În asemănare cu anul precedent este un crescământ de 257.

C.) Date statistice școlare.

Pe teritoriul acestui protopopiat se află 54 stațiuni învățătorești confesionale și 2 școle de stat. Dintre aceste deplinite sunt 44, érá vácante 10.

Învătători sunt 44, dintre acestia preparanși absoluți, 34 érá fără preparandiă 10, mai departe cu testimoniu de cualificațiune sunt 28, érá fără 16, în fine definitiv sunt 17, érá provisorii 27.

În decursul anului trecut s'au pensiunat un învățatoriu érá 1 a răposat.

În decursul anului trecut sau scris concurse pe 15 stațiuni învățătorești dintre cari însé pe calea concursului numai 6 sau putut deplini definitiv, érá în 9 din lipsa de indiviși cualificați sau făcut numai provisiune interimală.

Prunci obligați la școlă în anul 1894/95 au fost:

a) dela 6—12 ani	b) dela 12—15 ani.
bărbați 1908	bărbați 646
femei 1748	femei 671
de tot: 3656	de tot: 1317

Dintre acestia au amblat la școlă:

a) dela 6 12 ani	b) dela 12—15 ani,
bărb. 1237	bărb. 223
fem. 1014	fem. 237
de tot: 2251	de tot: 460

Cătră acéstia mai adăugându-se cei au cercetat școlele străine; normale, civile, comerciale și medie și anume:

a) dela 6—12 ani	b) dela 12—15 ani.
bărb. 161	bărb. 38
fem. 139	fem. 25
de tot: 300	de tot: 63

așadară preste tot au cercetat școlă:

a) dela 6—12 ani	b) dela 12—15 ani.
bărb. 1398	bărb. 261
fem. 1153	fem. 262
de tot: 2551	de tot: 523

confrontându-se datele anului acestuia cu datele anului precedent la frecuentațiunea de tóte zilele se află un scădemânt de 56; érá la școlă de repetițiune un crescământ de 51.

N'au cercetat școlă:

a) dela 6—12 ani	b) dela 12—15 ani.
bărb. 510	bărb. 385
fem. 595	fem. 404
de tot: 1105	de tot: 789

Preste tot dară n'au cercetat școlă bărbați 895, femei 999, de tot: 1894.

Facându-se asemănare între datele anului precedent și între ale anului acestuia rezultă atât în frecuentațiunea de tóte zilele precum și în cea de repetițiune o îmbănătățire.

La esamen au fost:

a) dela 6—12 ani	b) dela 12—15 ani.
bărb. 954	bărb. 43
fem. 731	fem. 36
de tot: 1685	de tot: 79

La esamen au dat răspunsuri:

din Religieuna	1209
" cetirea română	1092
" cetirea magiară	961
" socótă	1165
" limba română	1171

érá din celelalte obiecte de învățământ dela 3—400 inși.

Resultatul esamenului dela finea anului 1894/95 au fost:

1. Sporiu eminent	în 2 școle
2. " lăudabil	" 9 "
3. " bun	" 17 "
4. " îndestulitoriu	" 5 "

Sporiu neîndestulitoriu au răportat învățatorii:

1. Paul Costin din Calea-mare.
2. Ioan Buița din Chiribiș.
3. Constantin Marcuș din Dernașora.

4. Ioan Rațu Păușa, — și

5. Trăian Vessa, Varviz.

În școlile din comunele; Felcheriu și Spurcani, esamene nu s'au putut ținea fiind prelegerile sistate din cauza morbului ce au domnit între școlari și anume: șcarlat și difteritis.

În sensul concludului Ven. Sinod protopopesc, cu ocasiunea examenului la finea anului trecut, s'au împărțit elevilor cari s'au distins prin răspunsuri bune, cărți de rugăciune, bibliă, cărți din biblioteca pentru adulți, și cărți din biblioteca pentru copii, precum și bani în numărariu în următoarele școle:

Nr. cu g.	Numele comunei	cărți de rugăciune		bibliă	cărți pentru adulți	cărți pentru copii	bani	
		fl.	cr.				fl.	cr.
1	Abiamul sup.	1	2	2	10	—	50	
2	Alparea	1	2	2	10	1	—	
3	Apateul ung.	—	2	1	10	2	—	
4	Apateul rom.	1	—	1	4	—	—	
5	Cheresig	1	1	1	12	—	50	
6	Cheriu	—	2	2	10	—	—	
7	Chiraleu	—	2	2	10	—	—	
8	Chișlaz	1	2	2	10	1	—	
9	Chișirgd	—	2	—	10	—	50	
10	Ciuhoiu	1	2	2	10	—	—	
11	Cuzap	1	2	1	10	—	—	
12	Darvaș	1	1	1	7	—	50	
13	Dio-sig	1	2	2	10	2	—	
14	Gireș	1	—	1	6	—	—	
15	Leșu	—	2	—	8	—	—	
16	Margine	1	2	2	10	2	—	
17	Merlău	1	1	1	2	—	—	
18	Oradea-mare	2	3	2	10	8	—	
19	F. Oșorheiu	—	2	1	8	—	20	
20	Parhida	2	2	2	10	1	—	
21	M. Peterd	1	2	2	7	—	50	
22	Rotău	1	3	2	10	1	50	
23	Săcal	1	2	1	10	—	—	
24	Satulbarbă	1	2	2	10	—	50	
25	Soldobagiu	1	2	2	10	1	—	
26	Sârbi	1	2	2	10	1	—	
27	Șumugiu	—	—	—	5	—	—	
28	Tărian	1	1	1	12	—	50	
26	Tășad	1	2	2	10	1	80	
30	Toboliu	1	3	1	12	—	50	
31	Veherd	1	1	1	7	—	50	
32	V. Velența	2	2	2	10	1	50	
33	Voivođi	1	2	2	10	—	—	
34	Jaca	1	2	2	10	2	—	
Suma;		50	60	60	310	30	50	

S'au distribuit dară 30 cărți de rugăciune, în preț de 6 florini, biblii 60, în preț de 6 fl. — cărți pentru adulți 60 în preț de 6 fl. și cărți pentru copii 310 în preț de 4 fl. 50 cr. ăra în bani s'au distribuit 30 fl. 50 cr. ăra suma s'au acoperit din suma de 25 fl. votată spre acest scop, respective din restul rămas dela procurarea cărților 2 fl. 50 cr. ;

apoi dela Domnii : Nicolau Zigre 2fl. 50 cr. Nicolau Diamandi 1 fl. Iosif V. Papp 1 fl. Pavel Bodea 1 fl. Gavriil Bejan 2 fl. care sume fac 10 50 cr. ăra restul de 20 fl. l'au distribuit protopopul subsemnat în mai multe școle din protopopiat. —

Afară de suma espusă mai sus protopopul subsemnat cu ocasiunea visitării școlilor din anul trecut pentru procurarea abecedarelor române pe partea școlii din Sârbi au dăruit 3 fl. ăra parochul Gavriil Bejan din Chișlaz tot spre acel scop 1 fl.

Tot în sensul hotărîrii Ven. Sinod se notăză că în anul trecut s'au ținut școlă de repetițiune cu succes bun în comunele : Alparea, Apateul ung. Bo geiu, Cheresig, Cheriu, Chiraleu, Chislaz, Chișirgd, Darvas, Margine, F. Oșorheiu, Parhida, M. Peterd, Rontău. Sârbi, Soldobagiu, Tarian, Tășad, Toboliu, Veherd, și Jaca. — 21.

În școlă din Margine s'au propus lucru de mână cu un succes foarte îmbucurător, tot asemenea învățătorii dela școlile din comunele ; Tășad și Jaca Margine și Meriău au desvoltat o activitate demnă de laudă întru cultivarea grădinilor de pomi.

În fine învățătorii din inspectoratul Orădii-mari în decursul anului trecut au ținut o conferință locală în camuna Chișlaz, în care conferință s'au desbătut asupra măsurilor pentru înaintarea învățământului precum și asupra altor afaceri învățătorești.

D.) Averele bisericescă și școlară.

În protopresbiteratul acesta se află 61 de biserici, reprezentând un capital de 245.640 fl. — Dintre biserici s'au renovat în anul trecut 4.

Case parochiale sânt 49 în valoare de 35.920 fl. dintre casele parochiale s'au renovat în anul trecut 5.

Edificii școlare sânt 47 în preț de 40.590 fl. dintre aceste sau renovat în anul trecut 6, și s'au zidit de nou 2.

Pământuri parochiale și bisericesci sânt 1331 jugere reprezentând un capital de 116.190 fl.

Pământuri învățătorești sânt 508 jugere în preț de 48.140 fl.

Altfeliu de realități bisericesci în valoare de 33.050 fl.

Altfeliu de realități școlare în preț de 300 fl.

Averile mobile bisericesci precum ornate, aparate și altele reprezintă un capital de 34.286 fl.

Averile mișcătore școlare precum : recuisite, mobile și aparate reprezintă un capital de 3173 fl.

Capitalele bisericesci sânt 27.239 fl. 05 cr. Capitalele școlare 832 fl. 84 cr.

Fundațiuni bisericesci sânt 10.471 fl. 03 cr. Fundațiuni școlare 74.802 fl. 06 cr.

Fondul bisericesc și școlar protopopesc face 1014 fl. 37 cr. despre care de altmintrelea se a-lătură socotă specială din partea cassariului. —

Conform hotărîrii Ven. Sinod protopopesc în cursul anului trecut s'au deschis colectă pentru spo-

virea fondului bis : școlar protopresbiteral în 41 de
-esemplare, rezultatul acestor colecte este următorul :

1. Oradea-mare 23 fl. 50 cr., 2. Abramul su-
-perior 3 fl. 80 cr. 3. Alparea 1 fl. 35 cr. 4. Ch.
-Apateu 1 fl. 10 cr. 5. Cheresig 1 fl. 50 cr. 6. Chi-
-lareu 1 fl. 60 cr. 7. Chișirigd 1 fl. 10 cr. 8. Dar-
-vaș 2 fl. 57 cr., 9. Diosig 1 fl. 10 cr. 10. Felche-
-riu 2 fl. 11. Gireș 2 fl. 50 cr. 12. M. Lazuri 2
-60 cr. 13. Margine 95 cr. 14. Parhida 2 fl.
-15. Soldobagiu 9 fl. 84 cr. 16. Tărian 2 fl. 06
-cr. 17. Tășad 3 fl. 45 cr. 18. Voivođi 3 fl.
-50 cr. Jaca 3 fl. 80 cr. Suma : 67. fl. 32 cr. Colecte
-gole au intrat dela : Buciumi, Bucuróia, Burzuc, Ciu-
-hoiu, Hidișelul sup. Leșu. F. Oșorheiu, M. Peterd,
-Serbi, Toboliu, și Varviz. = 11.

N'au intrat încă colectele dela comunele : Apa-
-teul rom. Carțag, Cheriu, Chișlaz, Dernașóra, Merlău,
-Păușa, Săcal, Veherd, V. Velența și Topesci. = 11.

Tot în sensul hotărârii Ven. Sinod protopopesc,
-din anul trecut rețorțez cumcă în anul trecut și-au
-implinit preste tot datorințele preoții următori : Ioan
-Farcaș, Abramul sup. Nicolau Tomaș, Alparea, Mi-
-haiu Drimba, Ch. Apateu. Ioan Popoviciu, Carțag,
-Dimitrie Albu, Cheresig, Ioan Ionuțaș, Cheriu, Gav-
-riil Bejan, Chișlaz, Dimitrie Vașca, Chișirigd, Geor-
-gie Popoviciu, Ciuhoiu, Zacharie Papp, Diosig, Ni-
-colau Popa, Felcheriu, Romul Mangra, Gireș, Fili-
-mon Jurca, Merlău, Pavel Bodea, Oradea-mare, Mo-
-chii Vancea, Parhida, Emanuil Papp Săcal, Ioan La-
-zêu Soldobagiu, Ioan Vaida, Tărian, Stefan F. Teo-
-dor, Tășad, Georgiu Drimba, Toboliu, Georgie Papp
-Veherd, Georgiu Lapușan, Voivođi, Andreiu Hor-
-vath V. Velența și Sigismund Bejan, Jaca. = 25.

Numai în parte și-au implinit detorințele urmă-
-torii preoți : Stefan Fētu, Apateul rom. Vasiliu Po-
-poviciu, Buciumi, Teodor Vușcan Bucuróia, Dimitrie
-Horvath, Burzuc, Ioan Papp, Chiraleu, Dimitrie Nica,
-Darvaș, Aureliu Bejan, Dernașóra, Dimitrie Popa,
-Hidișelul sup., Nicolau Bogdan, Calea-mare, Geor-
-giu Sêrbu, Leșu, Teodor Botto, M. Peterd, Ioan
-Andreiu, Paușa, Ioan Bejan, Sêrbi, și Grigorie Chișu,
-Varviz. = 15.

Mai departe dintre corporațiunile bisericesci nu
-și-au implinit datorințele, comitetele și epitropiele
-parochiale din comunele : Borumlaca, Buciumi, Bur-
-zuc, Chișlaz, Dernașóra, Hidișelul inf. Hidișelul sup.,
-Sêrbi, Șusturogiu și Topesci. — (10) érá comitetele
-și epitropiele parochiale din celelalte comune și-au
-implinit datorința.

Ce privesce învățatorimea despre acésta sa fă-
-cut mai nainte amintire în acest réport.

Cu aceste încheindu-mi reportul sum

Al Veneratului Sinod

Oradea-mare, 25 Eaur (8 Martiu) 1896.

cu totă stima :

Toma Pacala, m. p.

protopop.

Calendarul Indictului

*séu al anului bisericesc 1896 visect dela Domnul și
-Mântuitorul nostru Isus Christos,*

intocmit pe câte o săptămână cu indicațiuni tipiconale privitoare la
-slujbele dumnezeiești și cu alte însemnări folositoare creștinilor
-ortodocși.

Luna lui Martie. (Marțișor, Germénar).

are 30 zile, ziua are 12 óre, noptea are 12 óre.

Septemána patimilor.

18.

Luni, — Sfânta și marea Luni. (La Mineiu : Po-
-menirea celui dintru sfti pâr. nostru Ciril archieppul Ie-
-rusalimului.)

Tipic. În zilele săptămânei patimilor se sévêrșesc
-slujbele numai din Strastnic (din Triod) și deci nu cân-
-tăm nimica din Mineiu. Vecernia (și Pavecernița cea ma-
-re) s'a sévêrșit Duminecă séra după tipicul indicat în Stră-
-stnic, urméză *Utrenia* După obiceiniții psalmi : Aliluia pe
-gl 8 cu Tropariul „Étá mirele vine . . .“ de 3-ori, ime-
-diat urmând (după recitațiunea Catismei) cele trei serii
-de Sedelne repețindu-le cu „Mărire-Și-acum“ Nemijlocit
-se cetesce Evangelia dela Mateiu, apoi Ps 50, Rugăciunea :
-„Mântuește Dne poporul téu. . .“ cu răspunsul : „Dómne
-miluesce“ de 12-ori, după care cântăm Irmósele Tripeș-
-nețului cu pripéla : „Mărire Ție Dumneđeul nostru, mă-
-rire ție“ Ecetia mică. Pésna a 8 din Canon cu : „Se
-lăudăm . . .“ (Măritórele Născétórei nu se cântă) și Pésna
-a 9-a. Sfétilna : „Cámara ta . . .“ (care se cântă în tóte
-zilele până în Joia cea mare) apoi : Laudele mari. Reci-
-tăm Măritórea mică. Invrednicește-ne Dómne, și după Ec-
-tenia obiceinită urméză Stihóvna. Bine e a-se mărturisii
-Dlui etc. cu Ceasul I. La 10 óre sévêrșim celelalte cea-
-suri : 3, 6 și al 9-lea cu Obednița, după cum s'a arátat
-în decursul postului ; imediat Vecernia împreunată cu Li-
-turgia cea mai înainte sftită. (Notă : La Vecernie facem
-încunjurare cu Evangelia. Tipicul pentru casul când nu
-s'ar face Liturgia, se află indicat lámurit în Strastnic,
-veđi la Sfta și marea Luni séra.) Séra la 4 óre facem
-Pavecernița cea mare.

Notă. Acest tipic este normativ și pentru ziua de
-Marți și Miercuri din săptămána patimilor.

19.

Martii. — Sfta și marea Martii. (La Mineiu : Po-
-menirea sftilor M-nici Chisrant și Daria : a sftului Clau-
-diu și a M-niței Ilaria).

Tipicul pentru ziua de ađi este identic cu cel de
-Luni. (Liturgia cea mai înainte sftită).

20.

Miercuri. — Sfta și marea Miercuri, (La Mineiu :
-Pomenirea sftilor pâriniți cei ucii de Saracin în Mănás-
-tirea sftului Sava sftitul).

Tipicul pentru ziua de ađi este acelaș, ca cel de
-Luni. (Sévêrșim Liturgia cea mai înainte sftită).

21.

Joi. — Sfta și marea Joi. (La Mineiu : Pomenirea
-sftului Toma patriarhul Constantinopolei : a sftilor M-nici
-Gilimon și Domnin ; a sftilor Firil și Serapion.

Tipic. La Utrenie după obiceiniții psalmi cântăm
-„Aliluia“ pe gl 8 cu Tropariul : „Când măriții ucenici . . .“
-pe 3-ori, după care urméză Evangelia dela Luca, apoi Ps
-50, și imediat urméză Canonul, tóte pesnele (fără Mări-
-tórea mică cu Invrednicește-ne Dómne, apoi obiceinita Ec-
-tenie și Stihóvna. Bine este a se mărturisi Dlui, Sfte
-Dđeule, Prea sftá Treime, Tatál nostru cu Tropariul și Ot-
-pustul. *Notă :* Stă în voia celui mai mare sé facă și ceasurile
-și anume : ceasul 1 incepiat cu Utrenia după obicei, ér

celelalte la 10 ore, observând înse că la ceasuri nimic nu se cântă ci numai simplu se recităză).

La 10 ore sevărsim *Vecernia* (veți; în Sft ași marea Joi séra) împreună cu sfta *Liturgie a Marei Vasilie*: După binecuvântarea preotului urmază Psalmul de séra cu Ectenia cea mare, apoi Stihirile de séra gl 2 cu gl 6. încunjurare cu Evangelia. Lumină lină, Cetirea paremiilor, apoi Ectenia cea mică, ér după intonare (vosglas) imediat se începe sfta Liturgie dela: Că sft ești Dșeul nostru etc. cu Sfte Dșeule, Apostolul cătră Corinteni, Evangelia dela Mateiu, și pe rând Dșească Liturgie a sftului Vasilie. In loc de Cherovic și pricésná cântăm: „Cinei Tale cei de taină“ și tot acésta cântăm și in loc de „Sé se umplă gurile nóstre . . .“ ér in loc de: „De tine se bucură“ cântăm Irmosul pesnei a 9-a: „Din ospetul Stăpânului“ veți la Canónele de Joi diminéța.

* *Notă*. In sfta și marea Joi séra (la 7 ore) sevărsim *slujba sfințelor și măntuitorilor patimi ale Domnului și Măntuitorului nostru Isus Christos* (adecă *Utrenia* pentru ziua de Vineri). Tipicul pentru ziua acésta, la care se citeș cele 12 *Evangelii*, se cuprinde în *Strastnic* (Triod) destul de lămurit, încât e de prisos a mai înșira aici. Observăm numai că după cetirea Evangeliiilor, nu cântăm: „Mărire ție Dne“, ci: „Mărire îndelung răbdării Tale Dóme“ ér la sfârșitul *Utreniei* nu adaugem ceasul 1, fiind-că tóte ceasurile canonice le sevărsim Vineri diminéța la 10 ore.

22.

Vineri. — *Sfta și marea Vineri a patimilor*. (La Mineiu: Sftul M-nic Vasilie preotul bisericeii Anchirenilor și sftle M-nițe Callinica și Vasilisa.

Tipic. La 10 ore sevărsim *slujba ceasurilor împărăteșci* 1, 3, 6 și 9 după tipicul și în ordinea arătată în Triod. Liturgie nu se face, ci la 3 ore după-améđi sevărsim *Vecernia* (veți în sfta și marea Vineri séra) în următorul mod: Preotul binecuvântă și îndată dicem: Veniți se ne închinăm, cu Ps. de séra. ér după Ectenie cântăm stihirile de séra gl 1, 3 cu gl 6. Incunjurare cu Evangelia, Lumină lină, urmază cetirea paremiilor apoi Apostolul și Evangelia dela Mateiu („Sfat au făcut toți Archiereii“) apoi Ectenia: „Seđicem toți“, Invrednicescne Dóme, Ectenia „Se plinim rug. nóstre“ ér după intonare urmază Stihóvna. La „Mărirea“ Stihóvnei — în semnul pogoririi de pre Cruce a Măntuitorului nostru — luăm sftul Aer (Epitaful) din Altar și eșind pe ușa cea de cătră mézá-nópte, îl ducem cu picioarele înainte în mijlocul bisericeii la locul pregătit unde îl așezăm cu capul spre mézá-nópte; la cap punem sta Evangelie ér la picioare sta Cruce și îndată începem a cânta „*Canonul de plâng-re*“ al Născetőrei de Dșeu pentru restignirea Dlui Christos, ér după acésta închinându-ne sșrutăm sftul Aer după obicei. Urmézá „Acum slobezesc, Sfte Dșeule Tatăl nostru și Troparele cari se cântă întruna până sărută credincioșii sftul Aer. Preotul đice: Înțelepciune și facem Otpustul. (*Notă*. În vnele părți nu se cântă „*Canonul de plângere*“ ci numai stihirile Stihóvne: scoțându-se sftul Aer deja la începutul Stihóvnei: „Când Te-au pogorit de pre lemn mort“. La Bisericile unde e numai un preot, sftul Aer îl scot patru bărbați bétráni venerabili ér preotul merge cu sfta Evangelie și cu sfta Cruce în mijloc ori după sftul Aer.)

23.

Sămbăta sftă și mare a înmorméntării. (La Mineiu: Sftul M-nic Nikon și cu învățăceii sei; cuv. păr. Georgie cel nou ivit și sftul Domițian).

Tipic. *Utrenia* se sevărsesc la 1 ore după miezul-noptii: După obicinuiții psalmi de diminéța urmézá Ectenia cea mare cu „Dșeu e Dl“ pe gl 2 și Troparele începutului: „Iosif cel cu bun chip...“ La tropariul Nă-

cetőrei, preoții ies din Altar în mijlocul bisericeii la morméntul pregătit (înaintea sftântului Aer) și îndată începem a cânta Canonul prohodic: „Viéță în mormént . . .“ în trei stadii. Urmézá Troparele soborului îngeresc, Ectenia mică, Ps 50 și Canonul (irmósele) cu cele 9 péșne fără Măritórele Născetőrei. Sfétilna nu cântăm, ci numai: „Sft este Domnul Dumneđeul nostru“ apoi imediat: Laudele mari și Măritórea mare. La cel din urmă „Sfte Dșeule“ cântat rar, preoții (imbrăcați în tóte ornatele) ridică sftul Aer (ori 4 mireni bétráni) și încunjurând morméntul ies afară din biserică în procesiune încungiurá olată biserica, apoi intrând în biserică așeză sftul Aer la locul său în mormént. (*Notă*. Dēcă duc sftul Aer patru preoți, atunci intrând în biserică încunjură cu sftul Aer și sfta masă din Altar ér dacă duc sftul Aer 4 mireni, și totuși voim se încunjurăm cu sftul Aer sfta masă (prestolul) din Altar, atunci la ușile împărătesci preotul iea sftul Aer dela cei 4 mireni (fiindcă mirenilor nu le este permisă intrarea în Altar pe ușile împărătesci) și încunjurând sfta masă predă afară în uși sftul Aer celor 4 mireni cari apoi îl duc până la locul său). După acéstea urmézá cetirea paremiilor, a Apostolului, a Evangeliei, Ecteniile și Otpustul — La 12 ore sevărsim *Vecernia* împreună cu *Liturgia sftului Vasilie* după tipicul arétat în *Strastnic* (Triod) In loc de Cherovic cântăm: „Se tacă tot trupul“ ér la timpul său: Irmosul pesnei a 9-a din Canon.

Notă. La încungiurarea bisericeii și adecă la înmorméntarea Domnului bat tóca și trag tóte clopotele.

24.

Dumineca sfântă și mare a Pașcilor. (*Sfintele Paști séu Invierea Dlui și Măntuitorului nostru Isus Christos*).

Tipic. La 2 ore după mezul noptii bate tóca și trag tóte clopotele, ér preoții imbrăcați în ornate luminate (strălucite) iea în tăcere sftul Aer dela locul său și îl duc în altar pe sfta masă, apoi luând sfta Evangelie, Crucea și icóna învierii Dlui încep-a cânta: „*Invierea ta Christóse Măntuitorule*“ și ies cu cerimea din biserică în procesiune încunjurând după obicei biserica de 3 ori. La reñtórcearea în biserică stau înaintea ușei (care e închisă) din frontul bisericeii. Aci e prăgătit trespodul, pe carele se pune Evangelia Crucea și icónă învierii; apoi cel mai mare (preotul sau diaconul) đice: „Și pentru ca se ne invrednicim noi a asculta sfta Evangelie etc. și cetesce sfta Evangelie dela Mateiu (caută-o în Sămbéta cea mare la Liturgie) numai până la: „Și-au rémas cuvéntul acésta la Jidovi până astăđi (cap 28 st 1—16.) După cetirea Evangeliei cel mai mare cădind începe cu glas solemn: „Mărire sfinței și cei de o ființă etc“ Choral respunde „Amin“ și tot cel mai mare începe a cânta Tropariul „Christos a înviét“ de 3-ori, apoi cădind în cruciși đice stihurile: „Sé se scóle Dșeu“, „Pre cum se stánge fumul“ „Așa se piéră păcătoșii“ „Acésta este ziua“ ér choral respunde la fiecare stih cu Tropariul cântând: „Christos a înviét“ După acéstea începe érăși preotul se cânte: Christos a înviét din morți cu mórtea pre mórte călcând . . (numai atât, ér choral tace) și făcând un paș cătră ușile bisericeii đice cu glas înalt:

— Deschideți voi boeri porțile vóstre se între imperatul mării.

— Cine este acela împératul mării? — întreabă o vóce din interiorul bisericeii.

— Deschideți voi boeri porțile vóstre se între imperatul mării, provócă — din nou preotul.

— Cine este acela împératul mării? — întreabă din nou vocea din biserică.

— Domnul mării și al puterilor de carele tóte se tem și se cutrămură! — respunde preotul și împingând ușile cu mâna intră în biserică, ér choral începe a

continua tropariul dela: „Și celor din mormânturi etc“ cântându-se tot numai atâta până se așază toți credincioșii, apoi se începe Utrenia cu Ectenia mare după care urmază imediat Canonul: „Diua învierii“ scl. cu Căntăviile și celelalte după tipicul cunoscut Preoții ies cu sfla Cruce, cu Evangelia și cu Icoana la sărutare.

La 9 ore urmază sfta Liturgie, ér la 3 după amăzi Vecernia cea mare.

Notă: Din lipsa de spaț nu ne putem estinde și asupra tipicului pentru Liturgie și Vecernie, observăm numai, că sub durata săptămânei luminate ușile împărătesci stau deschise și preotul se imbracă la toate slujbele în ornate întregi.

Val. Magdu.

D I V E R S E.

† *Necrolog.* Inregistăm cu durere, că ilustrul bărbat Dr. Iancu cavalier de Zotta proprietar mare, în Bucovina, president al societății politice „Concordia“, deputat dietal, membru fondator și onorar al mai multor societăți culturale și sociale, după un morb scurt, dar plin de suferință, în etate dr 56 de ani și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatoriului la 7 /19 Martie a. e. Prin trecerea din această viață a acestui ilustru bărbat biserica și poporul român din Bucovina a pierdut un valoros conducător un bărbat carele în tot decursul vieții și-a pus sufletul său pentru a apăra interesele poporului.

Depunând o lăcrimă de durere pe mormântul scumpului defunct, rugăm pe Ddeu, că sufletul lui, să-l așeze în locașurile dreptilor. În veci amintirea lui!

* *Cât jăleau Grecii în timpurile vechi.* Timpul de jale la Grecii din vechime era cu mult mai scurt decât la noi. În capitala Greciei, Sparta, timpul de jale ține numai 12 zile, în Orașul Argos și Athena dura o lună, ér în celelalte orașe dura 5 până în 6 luni. Hainele de jale erau negre ori sure. Vorbirile la morți în perioada classică pentru un singur om era raritate; numai atunci se țineu vorbiri când înmormântau mai mulți de-odată, d. es., în timp de reșel, când înmormânta pe cei căduți în luptă.

* *Combră pe fundul mării.* În anul 1799 vaporul engles „Lutine“, care ducea din Britania mare la Cuxhaven mai mult ce 10 tone de aur și argint, și trecea peste marea de nord, naia s'a cufundat. Aurul și argintul cel mult, care era să-l transpôrte la Cuxhave până acum a zăcut pe fundul mării. Acum însă, o societate englesă a mijlocit dela cabinetul din Londra, ca să scotă combră de pe fundul mării, Se sperază. că și decă nu vor scôte tot aurul, dér totuși cea mai mare parte din el îl vor scôte la lumină.

* *Cel mai geros oraș al lumii.* Dintre toate orașele lumii, orașul Jakutsk, în Siberia, se poate mândri cu titlul de „cel mai geros oraș.“ În Jakutsk căldura medie anuală e în tocmai ca cea de pe piscurile muntelui Mont-Blanc. Esistă destule orașe siberiane, cari sunt mai aprôpe de polul nordic și totuși clima lor e mai suportabilă. Jakutsk-ul acesta, lângă malurile râului Lena, și în continuu acoperit cu ghiață, are aprôpe la 5000 locuitori, cari din comerțul lor cu blane câștigă la an cel puțin câte un milion de ruble. Pe timpul țarului Nicolae I. în Jakutsk se internau exilații politici; acum însă guvernul rusese trimite acolo deportați de aceia, cari prin fa-

natismul lor religios ar putè să fie periculoși ordinei de stat de acasă.

* *Cel mai nesațios animal.* Renumitul naturalist Sir John Lubbock scrie despre marele nesaț al păianginului. Acesta spre a face asemănare între apetitul omului și al păianginului ȳice, că dacă un om de stătură mijlocie amăsurat mărimii sale ar consumă atâta cât un pajangin consumă în raport cu stomacul său, omul ar trebui să consume în restimp, de 24 ore: doi boi, treispredece miei, ȳece porci și patru butoiase pești împreună cu corespunzătorea cantitate de pâne.

„*Victoria*“, institut de credit și economii, societate pe acții. Sediul: Arad, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2. (vis-à-vis de casa orașului) — întemeiat la 1887. — Capital de acții: fl. 300.000; Fond de rezervă fl. 90.000. — Depuneri: fl. 800.000: Circulația anuală: fl. 14.000.000. Primește depuneri spre fructificare, după cari solvesce 5% interese fără privire la termenul de abdicere. Darea de venit după interese încă o solvesce institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere. Depuneri se pot face și redica și prin postă și se efeptuesc momentan după sosirea comandai. — Direcțiunea institutului.

Reuniunea districtuală a învățătorilor români ortodocși din protopopiatele consistoriului aradan, drépta Murșului.

Nr. 244/ 896.

Convocare.

Conform §. 29 din regulament, convocăm prin acésta la adunare generală ordinară pre toți învățătorii din protopopiatele consistoriului aradan din drépta Murșului, pre-cum și pre toți binevoitorii causerelor noastre școlare.

Adunarea generală se va ține Joi și eventual Vineri după S. S. Paști (9 — 10 Aprilie n.) în sala cea mare a seminariului diecesan, dela 8—12 ore a. m. și dela 3—6 ore d. a., cu următorea

Programă:

- 1) Joi dimineața la 8 ore „asistare la chiazmarea duchului sânt în biserica catedrală“
- 2) Constatarea membrilor prezenți și dispusețiuni față de cei absenți.
- 3) Încasarea taxelor restante și curente.
- 4) Esmiterea unei comisiuni să invite la adunarea generală pre Il. S. domnul episcop diecesan Ioan Mețian.
- 5) „Cuvânt de deschidere“ de președintele reuniunii Teodor Ceontea și bineventarea ilustrului prelat.
- 9) „Imbunătățirea stărei materiali a învățătorului“ disertațiune de Nicolau Stef. —
- 7) „Raportul general al comitetului“ despre activitatea sa în anul espirat și predarea acestuia la o comisiune censurătoare.
- 8) „Despre societățile de împrumut în genere și despre o asociațiune populară în speție“, disertațiune de Solomon Giurcone. —
- 9) „Raportul cassariatului și al bibliotecariului“ și predarea acestora la o comisiune censurătoare.

10) „Scrierea și cetirea în anul I“ prelegere practică de Ioan Micoroiu. —

11) „Pertractarea proiectului de statute“ înaintat de către comitet.

12) Pertractarea specială a tuturor rapoartelor.

13) „Insemnatatea învățământului matematicii în școala populară“ disertațiune de Damascen Medrea. —

14) „Căderea corpurilor“ prelegere practică de Iosif Moldovan. —

15) Propuneri și interpelări.

16) Constituirea pe noul period de trei ani. —

17) Alegerea unei comisiuni pentru autenticarea protocolului adunării generali.

18) Incheierea prin președinte.

Arad, din ședința ordinară a comitetului ținută la 15/27 Februarie 1896.

Teodor Ceonța, m. p. Nicolae Stefu, m. p.

președinte.

secretar I.

„Reuniunea învățătorilor români gr. or. din protopresbiteratul Orăzii-mari,“ își va ține adunarea sa ordinară cercuală la 18/30 Aprilie, a. c. în școala română ort. din Parhida, cu programul următor :

1. La 9 ore antemeridiane membrii reuniunii vor asista în corpore la chemarea Duhului Sânt.

2. Deschiderea adunării prin președinte.

3. Apelul nominal.

4. Ascultarea prelegerii practice ținută cu elevii de Nicolau Indrieș învățator în Parhida.

5. După dimiterea elevilor observări și aprețieri asupra prelegerii ținute.

6. Rapoartele : cassariului și a bibliotecariului.

7. Incassarea taxelor restante și curente dela membrii reuniunii.

8. Propuneri diverse, -eventual Disertațiuni.

9. Designarea localului și a timpului pentru adunarea proxima.

10. Alegerea de membri în comitetul reuniunii.

11. Alegerea unei comisiuni pentru autenticarea protocolului.

12. Incheierea.

La această adunare sînt poștiți a participa toți învățătorii români gr. or. din propriatul Orăzii-mari, fiind invitați și toți aceia, cari se interesează de binele școlii.

Oradea-mare, 15 Martiu, 1896.

Elia Bochiș, m. p.

președinte

Concurs.

Pentru deplinirea parohiei de classa a III-a din Cladova, protopresbiteratul Belințului devenită vacantă prin stremutare, pe baza rezoluțiunii Prea Sînției sale Domnului Episcop dtto 29 Februarie a. c. Nr. 1201. — se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia oficiasă „Biserica și Școala“

Emolumintele sunt : 1.) 30 jugere pământ arătoriu și fenațiu și 1/2 juger intravilan, ce reprezintă un venit anual de 300 fl. v. a. 2.) birul parochial dela 140 numere de case, câte 14 kilograme cucuruz de număr, computat în bani 70 fl. era casele fără număr dau câte o zi de lucru. 3) stola usuată. — Tote venetete computeate la oaltă dau o sumă de 480 fl. v. a. cel puțin.

Recursele ajustate conform prescrișele stat. org. și a regulamentului pentru parohii se se trimită părintelui protopresbiter Iosif Grădinariu, în Belinț u. p. Kiszetó; până la terminul mai sus indicat, avînd recurenții a se presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătore în sta bi-

serică din loc, spre a-și arêta desteritatea rituală și omiletică.

Din ședința Comitetului parochial gr. or. din Cladova, ținută la 10/22 Martie 1896.

Pentru Comitetul parochial :

Teodor Apateanu, m. p.

not. comit.

În conțelegere cu : IOSIF GRĂDINARIU, m. p. protopop.

—□—

Pentru deplinirea capelăniei temporale la parochia din Totvaradia, se scrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia oficiasă „Biserica și Școala.“

Beneficiul capelanului e : 1) Opt (8) jughere din sesiunea parochială ; 2) locuință în casa parochială și folosirea a două grădini intravilane ; 3) birul preotesc câte una măsură cucuruz sfarmat dela 200 numere de ease ; 4) Venitul stolar usuat. Alegîndul capelan va conduce sub răspunderea lui și oficiul parochial, de după carele va avea și venitul ce va incurge. Dela recurenți se cere calificațiunea de a treia clasă. Recursele sunt a se înainta la Prea On. oficiu protopresbiteral în Maria-Radna.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în Totvaradia, la 26. Februarie c. v. 1896.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresbiterului : VASILE BELEȘ, m. p.

—□—

Se scrie concurs pentru parochia vacantă din F-Tout protopresbiteratul Beliu cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Dotățiunea parochială este : 1) 18 iugere de pământ arător 200 fl., 2) birul preotesc dela 280 Nr. 280 fl., 3. Venitele ștolare 100 fl. ; 4) 16 iugere competență de pășune 40 fl. ; 5) locuință în natură 60 fl. ; de tot 680 fl.

Doritorii a recurge la această parochiă de classa a II-a au a-și adresa suplicele ajustate cu documentele de lipsă către comitetul parochial la protopopul tractual Petru Suci, în Ôkrôs ; ér până la terminul susindicat cu observarea § 18 din Regulamentul pentru parohii se pot înfățișa în biserică spre a-și dovedi desteritatea în cântare și servițiul divin.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual :

PETRU SUCIU, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești din comuna Șilindia, se scrie concurs cu termen de alegere pe 26 Martie st. vechiu a. c.

Emolumentele sunt : a) în bani gata 300 fl. v. a. b) 12 stângini de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ. c) pentru conferință 10 fl. v. a. d) pentru încălzitul și curățirea școlii 15 fl. v. a. e) scripturistica 5 fl. v. a.

Recurenții au se-și trimită recoursele lor ajustate cu testimoniul de calificațiune (și limba maghiară), adreseate comitetului parochial din Șilindia, la M. On. Oficiu inspectoral în Șilindia (Silingyia) până la 23 Martie st. v. ; ér până la alegere a se presenta în sânta biserică din Șilindia în cutare Duminecă ori sêrbătore, pentru a-și arâta desteritatea în cânt și tipic.

Din ședința comitetului parochial român gr. or. ținută la 29 Febr. st. v. 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine : AXENTIE CHIRILA, m. p. preot, înșp. de școle.

—□—